

Inleiding

Terra Sigillata is een bijzondere soort engobe, die in de oudheid veel gebruikt werd door onder andere de Grieken. Kenmerkend is de matte glans van de producten die bewerkt zijn met Terra Sigillata. We geven u graag de kennis door die we zelf van het EKWC in 's-Hertogenbosch ontvingen. Ook in verschillende vakboeken worden tips en recepten gegeven.

Grondstoffen

Er wordt uitgegaan van een plastische klei. De Sibelco kleipoeder soorten RB03833 en WWB111 hebben bewezen goede resultaten, De eerste geeft een roodbakkende Terra Sigillata, de tweede een witbakkende, welke eventueel ingekleurd kan worden met oxides of body stains.

Aanmaak

De werking van Terra Sigillata berust op fijnheid van de kleideeltjes en de oriëntering van de kleideeltjes na aanbrenge.

Grove kleideeltjes verstoren het uiterlijk. Met de hierna beschreven methode worden de grove kleideeltjes verwijderd.

Recept

- ♦ 1 kilogram klei
  - ♦ 20 gram Dolapix PC 67 = deflocculant
  - ♦ 1½ liter water
1. Meet de benodigde hoeveelheid water af in een schoon-gemaakte emmer.
  2. Los de Dolapix PC 67 op in water, voeg onder goed roeren langzaam de klei toe.
  3. Roer goed tot een gladde pap ontstaat.
  4. Zet de emmer weg.
  5. De grote (zware) kleideeltjes zullen nu langzaam naar de bodem zakken een laagje bezinksel op de bodem vormen.
  6. Giet na een aantal uren tot dagen, afhankelijk van de gewenste fijnheid (glans), voorzichtig de troebele pap over in een andere schone emmer.
Drie dagen heeft een heel mooi resultaat.
  7. Het overgegoten mengsel is de gewenste Terra Sigillata (Opbrengst ongeveer 0.6 kg per kg klei).
  8. Het bezinksel blijft in de emmer achter en kan weggegooid worden of verwerkt worden in de draaiklei.

Een controle is de bepaling van het liter gewicht. Als een liter Terra Sigillata 1260 gr/l weegt, heeft u mooie Terra Sigillata

Opbrengen

Het opbrengen kan door kwasten en spuiten. Het is belangrijk dat de Terra Sigillata niet te dik wordt opgebracht. De beste resultaten krijgt u bij het opbrengen op de ongebakken producten. Gebakken producten zijn vaak te poreus en zuigen teveel Terra Sigillata aan waardoor de laag te dik wordt. Bij het opbrengen wordt het oppervlak snel vochtig, omdat de zeer fijne kleideeltjes weinig water doorlaten. Een dunne laag is echter al dekkend. U kunt meerdere lagen over elkaar aanbrenge. Let op: Oxides bezinken snel, goed doorroeren voor het opbrengen.

Drogen en bakken

Voor het bakken moeten de producten goed gedroogd zijn. Door de fijnheid van de kleideeltjes duurt het drogen langer dan andere engobes. De producten moeten ruim in de oven geplaatst worden, omdat tijdens het bakken de producten groter worden (tot 900 °C, daarna krimpen de producten). Test altijd enkele producten met engobe alvorens over te gaan naar een volledige productie. De stooktijd ligt tussen die van biscuit stoken en gladstoken in (bij biscuit ge-engobeerde producten ca 1020 c).

Mogelijke problemen

- ♦ Afspringen/haarscheuren:
bij te dik aangebrachte Terra Sigillata.
- ♦ Ruw niet glanzend product:
Te kort laten bezinken, daardoor nog veel grove deeltjes.
- ♦ Te weinig opbrengst:
Is de juiste soort en de juiste hoeveelheid deflocculant gebruikt?